

Titel: annotations, [HWF] 001-0200

Citation: "annotations, [HWF] 001-0200", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 1. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: https://tekster.kb.dk/text/lh-texts-kapsel_001-shoot-workidacc-2013_0058_001_HWF_0200.pdf (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

unsure, Louis Hjelmslev og hans kredse,

II

ad Diderichsen 5-9/7/47

\

'•§/

ad B i!

side 2: "dele de enkelte tegneheder i udtryk og indhold": rettere: anlægge komparationsprøven (og derivatprøven). ÅXig, afsnittet "Endnu eet spørgsmaal": "Ved inddelingen i konnotatorer", dvs 1 de Opp hvor konnotatorer udskilles, er planerne i forvejen adskilt. Der er Ildce tale om (har heller ikke været det i forelæsningerne), at disse Opp foretages i begge planer under eet; i saa fald vilde jo • heller ikke definitionen af konnotator tome imødekommes, og konnotator og signal ikke adskilles; ogsaa her er alt- saa planinddelingen (og dermed relation som inddelings- grund) forudsat. De konnotationsbestemte kæder (kæder solidariske med givne konnotatorer) er som bekendt varieteter, til hvil- ke der kan være knyttet et signal for den paagældende konnotator, og ved et signal forstaas her som altid ope- rationelt en størrelse der kun henhører til eet af spro- gets planer. Derfor konstateres de konnotationsbestemte kæder ofte i praxis nødvendigvis inden for eet^plan ale- ne. Man kan let finde eksempler herpaa ved at tænke paa de forskellige arter af konnotatorer (OS& s, 102): Stil, stilart og værdistil har ofte signaler i udtryk- ket alene, I henseende til stil deles f*ex, udtrykket i konnotationsbestemte kæder fordelt paa, kategorierne ityt- raise vers, Urytmisk prosa, Rytmsk prosa, Prosavers (sær- lig vil der vel mellem urytmisk prosa og prosavers ofte ikke være nogen paaviselig indholdsfor- skel). Por stil- genre gælder dot samme i høj grad: i henseende hertil inddeles jo i tale, skrift, gestus, flagsignaler etc, og i tilfælde hvor skrift, gestus og flagsigna- ler er konforme med talen (lydskrift, døvsturamealfabetet, flaa- demes sædvanlige flagalfabeter) vil der ofte kun kunne paavises intern forskel i udtryksplanet. Det er følge- lig ogsaa Jam i udtryks pi an et, at de hovedinddelinger kan foretages, som hviler paa adskillelsen af skrift og tale: sjtriftsprogskæder, og kun de, deles i biblioteker disse i biblioteksdele, disse i formater, disse i bind- seriel disse i bind; talesprogskæder, og kun de, deles i grammofonpladeserier, og disse i grammofonplader, XWK Sirlige udtaleej en dommelighed er jo meget ofte konno taøbr signal er: det* flade a' for københavnsk vulgær- sprog *(alt saa lokal sprog og værdi st il). Særlig indly- serxde er dette vel for fysiognomiernes vedkommende ("stem- men" eller "organet", hvorpaa vi kender en person). At paa den anden side ogsaa indholdet alene Jean væ- re specifikt, synes lige saa klart. Argots, litterære gearer og littenerer undergenrer Jean være blot indholds- forskellige.

side 5? jj-T"13•f■*f>4fl it: ^"mellem visse konnotatorer"; rettere: mellem visse Jørnno- tationsbestemte kæder. Man kan ogsaa sige: "hvor der Ikke lader sig registrere konnotationssignaler". "de ni konnotatorer": rettere: "de ni konnotatérkategorier".

2

Hj 14/7/47 ad Diderichsen 3"9/7/47

Andet afsnit: Over for en begrænset tekst er det i praxis me- get vel muligt at opstille en fuldstændig registrant over alle faJrfcisx forekommende tonnotatorer, (Og den opgave at épstille en fuldstændig registrant over alle faktisk fore- kommende tonnotatorer har jo kun praktisk mening over for en begrænset text.) - Antallet af mulige tonnotatorer er selvsagt aldeles ubegrænset (f. ex. antallet af sprog osv). ad B 2 & C 2:

3)Ø omtalte holdepunkter i text en kan jeg ikke tage stilling til nu; det lean ske, hvis De paa lørdag medbringer et exem- piar af forelæsningerne. ad B j & C 1:

side 4:

Se résumé Hg 6? ang. forholdet mellem funktion

Første afsnit: mellem elementer og funktikn mellem kategorier. - Mellem da, o og r er der kombination, jf. rjr, og lo v,s.a. ro.

Andet afsnit: Hvad der synes overset, er den reduktion, der er forudset i resuméet under "Afbildning II", % 64, sral OSG s, 66: Bt kapitel, en paragraf, et stykke, en nexi, en nexus osv, der i een forbindelse er selekterende, vil I en anden forbindelse kunne staa som selekteret, 1 en tre- die som kombineret; ved "Afbildning II" vil den i saa fald være at registrere som led i kategorien i~:f\ ; i saa fald har vi det tilfælde (som altsaa i høj grad' ér forudset ogsaa 1 forelæsningerne,'saavel som i resuméet), at en kategori har relation til sig selv, - Det er rigtigt, at man maa skelne klart imellem 1° (real) sandhed, 2° (lo- gisk) sandhedsfunktion, J>° sproglig funktion Ukorrekt- hed1); 3° forholder sig frit over for 1° og 2° s man kan b aa de lyve og vrøvle, uden at de sproglige funktioner er brudt, eller som Stelntal har sagt: Der tollste unsinn lasst sich spraohlich korrekt und sogar in soh*6nera satz- bau ausdrdokeh (bedre havde været:

formulieren*). Mit eksempel fra sidste forhandling: alle fugle er trebenede, Sokrates er tobenet, altså Sokrates er en fugl, var med velberaad hu valgt saaledes at den baade realt og logisk er falsk; sprogligt er den jo god nok; og vel at mærke: de tre sætninger lader sig sprogligt ombytte aa libitum. Sprogligt set er Trine i orden med sin opgave: Naar et pund kirsebær tost er to mark og otte skilling, hvad toster saa en parquet-billet. - Kort sagt: alle størrelser af dønnart kan frit ombyttes, hvilket vil sige, at normalt alle kapitler, paragraffer, stykker, nexier (og meget ofte nexus og deres dele) samles i kategorien {*y? eller i visse tilfælde# ^P} • side 3: Afsnittet "Hvis der i henhold De foreslaar at lade de omtalte operationer udlgaa af analysen. Deres tons aksens maa være, at det skal gælde alle OPP, der ikke fører til registrering af og/eller • Hermed udskilles aabenbart bl, a. alt, hvad man hidtil har kaldt syntax;•ogsaa "sætningsleddene" faar i saa fald interesse, se OSG s. 66, Men det er nu forkert at sige, at operationerne, kan udgaa af analysen. Operationerne er nødvendige gennemgangslod for at sikre en udtømmende og modsigelsesfri beskrivelse; størrelser, der registreres i de højere Opp, kan vise sig at være

«:

• 40

va-

3

»

i

Hj 14/7/47 ad Diderichsen 5-9/7 47

rieteter der har Connexion til varieteter registrerede i de lavere Opp, Man maa kunne konstaterer, at en intonation Jamrer hjemme i apodosis, en anden i protasis, selv om apodosis og protasis i sig selv ikke er andet end varianter under en nexuskategori, Ligesaa for afsnit af større udstrækning: I et foredrag vil man utvivlsomt ofte kunne registrere en anden stemme faring og et andet tempo i foredragets første del and i dets sidste del. Et ord kan have een betydning og anvendelse (funktion) hos een forfatter, en anden hos en anden forfatter, eller den kan skifte inden for forfatterskabets dele. WWWJrøEWtt Et ganske godt eksempel vilde maaske være 1° mine forelæsninger, 2° det skriftlige referat af disse, 3° den fortolkning, der bliver dem til del; et ord som "konnotator" vilde, som sidst paavist, blive at registrere med forskel - lige betydninger herefter. - Kltsaa, jeg kan ikke erkende disse operationers overfløighed. Derimod er jeg i og for sig enig i, at deres resultater fra et i strengeste og snævrreste forstand lingvistisk (og det vil sige formalmorfologisk sprogbygnings-)synspunkt er irrelevante eller har blot sekundær interesse; det er i henhold til denne betragtning, at jeg ofte har hævded, at læren om sætninger og sætningsled egentlig ikke er lingvistisk; nu til dags vil jeg ikke udtrykke mig længere paa den maade, men meningen forbliver den samme, formuleret paa den raaacle, at denne lære er en lære om varianter. "Vi ender, pudsigt nok, paa korsvej en-*morfologi-syntax*; jeg forbliver principielt Traorfologf, dvs invariantteoretiker frem for alt; det er De jo ogsaa godt paa vej til at blive, men De skulde ikke gaa saa vidt i Deres omvendelse at De helt vil toste læren om varianter af lavere grad over bord; derimod vil jeg gerne have at De skal indse, at denne lære ikke blot kan være en lære om sætninger og sætningsled, men ogsaa om størrelser af større udstrækning (saavel som naturligvis størrelser af mindre udstrækning), og at den hidtidige "syntax" bl, a, derfor er saare ufuldbaar.